

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет ветеринарної медицини**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної наукової конференції

«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я-2026»

24-25 вересня 2026 р.

м. Київ

«Єдине здоров'я – 2026»: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, Україна, 24-25 вересня 2026 року: матеріали конференції. Київ: НУБіП України. 2026. 275 с.

ISBN 978-617-8928-88-9

У збірнику матеріалів конференції подано результати сучасних наукових досліджень за секціями: фундаментальні питання ветеринарної медицини; актуальні питання незаразної патології тварин; актуальні питання заразної патології тварин; студентська наука.

Розраховано на науково-педагогічних працівників, представників науково-дослідних установ, хімічних лабораторій, науковців, спеціалістів установ та компаній ветеринарного напрямку, аспірантів, студентів.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове. Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних та відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори.

Відповідальний за випуск: В.А. Томчук

papers "ΛΟΓΟΣ" with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, 2(1), 35–38. <http://doi.org/10.36074/11.12.2020.v2.09>

3. Boulfoul, N., Brabez, F. (2022). Implementation of food safety management in the food industry in Algeria: benefits and barriers factors. *Turkish Journal of Agriculture-Food Science and Technology*, 10(8), 1342–1351. <http://doi.org/10.24925/turjaf.v10i8.1342-1351.4741>

4. Свистун Т.В., Туз К.В. (2017). Аналіз ринку заморожених напівфабрикатів України. *Економіка харчової промисловості*, 2(9), 19–23.

УДК 636.52/.58.053.09:614.31

ЗАХОДИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ КОРМІВ ДЛЯ ТВАРИН

Богатко Н.М., д. вет. н., професор

Мазур Т.Г., к. вет. наук, доцент

Богатко А.Ф., доктор філософії (PhD), доцент

Білик Б.П., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

E-mail: nadiyabogatkanadia09@gmail.com

Заходи державного контролю здійснюються у формі аудиту, інспектування, відбору зразків, лабораторного випробування, документальної перевірки, перевірки відповідності, фізичної перевірки. В межах заходів державного контролю також здійснюється державний моніторинг. За участі Відділу безпечності кормів розробляється щорічний план проведення державного моніторингу кормів, кормових добавок та кормових матеріалів, який доводиться до відома та виконання на регіональний рівень. Державний науково-дослідний контрольний інститут ветеринарних препаратів та кормових добавок та Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи у разі необхідності проводять арбітражні дослідження.

Одним з основних завдань державного моніторингу щодо встановлення загальної оцінки стану дотримання законодавства України стосовно безпечності та якості кормів є збір даних про загальнонаціональний стан справ щодо залишкових кількостей ветеринарних препаратів, вмісту забруднюючих речовин, пестицидів в кормах для прийняття на їх основі рішень та вжиття заходів з метою підвищення рівня захисту здоров'я споживачів [1].

При розробці Плану моніторингу враховується вимога, згідно з якою усі корми, кормові добавки та кормові матеріали, що перебувають в обігу в Україні, підлягають контролю відповідно до державної програми моніторингу та спостереження, що розроблена і діє на засадах оцінки ризику та здійснюється державною службою ветеринарної медицини з метою моніторингу придатності та дотримання відповідних технічних регламентів.

Необхідно дотримуватись процедур стосовно проведення моніторингу кормів, кормових добавок та відбору зразків згідно з ДСТУ ISO 6497:2005. Проведення моніторингу здійснюється відповідно до положень Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» в рамках державного контролю. Під час годівлі тварин і птиці необхідно враховувати показники якості, безпеки кормів та кормової сировини, розробку структури раціонів та комбікормової продукції [2].

Щорічний план державного моніторингу ґрунтується на ризик-орієнтованому підході та визначає кількість відборів зразків різних видів кормів, їх лабораторних випробувань за визначеними показниками відповідно до методик. Для встановлення періодичності відбору зразків кормів для моніторингових досліджень у виробників використовуються такі критерії: аналіз ризику; обсяг виробництва; результати офіційного контролю в останні роки; підсумки офіційного моніторингу кормів за попередні роки; впровадження на підприємстві системи НАССР та інших систем якості, а також програм виробничого контролю; характер використовуваної сировини, кормових добавок; компетентність персоналу зайнятого у виробництві; кількість скарг та рекламаций, результати їх розслідування; об'єм обігу кормів.

Основні пріоритети заходів офіційного контролю та стратегічні цілі у сфері безпечності кормів: моніторинг та вдосконалення законодавства у сфері безпечності та гігієни кормів; ведення державних реєстрів відповідно до законодавства України; вдосконалення процедур відбору зразків кормів, методів аналізу кормів, реалізація офіційної програми відбору зразків кормів; затвердження методичних настанов відповідно до Закону України «Про безпечність та гігієну кормів» [3]; розробка системи навчання державних інспекторів, яких залучено до заходів державного контролю виробництва та обігу кормів.

Слід зробити висновок щодо необхідності на потужностях з виробництва та обігу кормів для тварин і птиці здійснювати організацію та координацію процесу проведення оцінки ризиків; спільну роботу з ризик-менеджером щодо формування ризик-питань відповідно до запиту; формування робочої групи експертів та їх залучення до проведення оцінки ризиків; координування процесу збору даних, необхідних для проведення оцінки ризиків; забезпечення оприлюднення результатів проведеної оцінки ризиків та надання рекомендацій щодо усунення виявленого ризику або зменшення його ступеню; подання звіту координатору; сприяння підготовці статей та інших видів повідомлення про ризики.

Список використаних джерел

1. Довгостроковий план державного контролю в окремих сферах державного контролю, здійснення якого належить до компетенції Держпродспоживслужби, на 2022–2026 роки : наказ Міністерства економіки

України №10-22 від 05.01.2022 р. 283 с.
URL:<https://dpss.gov.ua/storage/app/sites/12/dovgostrokovuy.pdf>

2. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин: Закон України від 18 травня 2017 року № 2042-VIII; поточна редакція від 27.05.2022, підстава – 2246-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2042-19#Text>.

3. Про безпечність та гігієну кормів : Закон України від 21.12.2017 №2264–VIII, поточна редакція від 04.02.2021 №1206–IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2264-19#Text>

ДІАГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ПРИ ЗМІШАНОМУ Т-2- І ЗЕАРАЛЕНОТОКСИКОЗІ КУРЧАТ- БРОЙЛЕРІВ

Бойко Г.В., кандидат ветеринарних наук, доцент

Бойко Н.І., кандидат ветеринарних наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Вступ. Мікотоксикози птиці залишаються актуальною проблемою ветеринарної медицини, кормової безпеки та громадського здоров'я в контексті концепції «Єдине здоров'я». Зернова сировина та комбікорми можуть одночасно контамінуватися кількома мікотоксинами, зокрема Т-2-токсин і зеараленоном (ZEA). Поєднана дія мікотоксинів може посилювати їх негативний вплив, що ускладнює оцінку токсикологічного ризику за концентрацією окремої сполуки [1].

Т-2-токсин належить до трихотеценів типу А та характеризується вираженою цитотоксичністю. Його дія пов'язана з пригніченням синтезу білка, розвитком оксидативного стресу, апоптозом та імунодепресією. Особливо чутливими є тканини з високою швидкістю клітинного оновлення, зокрема лімфоїдна та кровотворна тканини [2]. Зеараленон має естрогеноподібну активність і здатний впливати на ендокринну регуляцію та імунну відповідь [1].

Мета роботи – обґрунтувати діагностичне значення гематологічних показників у комплексній оцінці змішаного Т-2- і зеараленотоксикозу курчат-бройлерів.

Матеріали та методи. Проведено аналіз сучасних наукових даних щодо токсичної дії Т-2-токсину і ZEA у птиці та можливостей використання показників периферичної крові для раннього виявлення субклінічних мікотоксикозів.

Результати та обговорення. Гематологічні показники є доступними маркерами системної відповіді організму на токсичний стрес. За впливу Т-2-токсину можливі пригнічення кровотворення, зниження концентрації гемоглобіну й гематокриту, зміни кількості еритроцитів та їх індексів. Такі порушення можуть бути зумовлені ушкодженням кровотворних тканин,